לא תעשה שבתורה. לא יוכל כעלה הראשון וגו': כי כשלת בעונך. עוקר יתכן כמכשול שהיא שגגה: עליהם (מיו) [הוא] יתיה. על כל מה שעשה ולקח על העבירות: מתפיים הימנו. מקבל הימנו פיוסים: ושלמה פרים שפתינו. במקום פרים: נדבה. מקובלת בראון יומר מחובה: הרפא משובתם (ס). מן הימיד: שבא דבר עבירה לידו (ל). שנכשל בה בכר: בתוקה תעשה בתוקו מקום. שעבר שם (כ) העבירה ותוקו פרק מתוך שדומה מכל וכל לומן שנכשל בה כבר ילרו מתנבר עליו ואומר לו רמה פלונית ותוקו מקום ותוקו פרק הוא קום עשה מה שעשית כבר: כשני חטאת. שלא נתגלה עונו: בחטאת מפורסם. עוב לו שיודה ויתבייש ולא יכפור בו: בחטאת שאינו מפורסם. לא יגלה חטאו וכבוד השם הוא שכל מה שאדם חוטא בפרהסיא מיעוט כבוד שמים הוא: עבירות שבין אדם לחבירו. יגלה לרבים שיבקשו ממנו שימחול לו: וחטאתי עדי תמיד. איני סבור שכפרת לי והרי הוא תמיד כאילו הוא עדי עומד: ונביך לפרנו את הסעת. כשהוא מתודה אומר חטא פלוני חטאתי: קדר' יגלי. לא הזכיר הטון אלא למעטו ולומר לחטא גרמה לשם משל לאדם שהיה לו בן גלה ומחליו ומבקשו ותולה לו כיס של דינרין בעולמו והושיבו בפתח

[כל זה מיומא בברכות נב.]

גליון השש"ס

גמ' יחיד שעשה תשובה מוחלין לכל השנה. פרש"י משלמו במאמר חיקור דין מ"ל פ"ד מתב פירוש חלקם בבריח סלגה לגיות עדכים זה לזה מה שמתחל בזמנו עכ"ל:

(ה) אמר ר' יוחנן גדולה תשובה שדוחה את לא תעשה שבתורה שנאמר °לאמר הן ושלח איש את אשתו והלכה מאתו והיתה לאיש אחר הישוב אליה עוד הלא חנוף תחנף הארץ ההיא ואת זנית רעים רבים ושוב אלי נאם ה". א"ר יונתן גדולה תשובה (*שמקבלת) את הגאולה שנאמר °ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב" מה טעם °ובא לציון גואל" משום °רשבי פשע ביעקב". אמר ריש לקיש גדולה תשובה שזדונות נעשות לו כשגגות שנאמר °שובה ישראל עד ה' אלהיך כי כשלת בעונך" הא °עון-מזיד הוא וקא קרי ליה °מכשול, איני והאמר ריש לקיש גדולה תשובה שזדונות נעשות לו כזכיות שנאמר °ובשוב רשע מרשעתו ועשה משפט וצדקה עליהם (*חיה) יחיה" לא קשיא כאן מאהבה כאן מיראה אמר ר' שמואל בר נחמני אמר ר' יונתן גדולה תשובה שמארכת (ג) °ושנותיו של אדם שנאמר °ובשוב רשע מרשעתו (*חוו) יחיה" אמר ר' יצחק אמרי במערבא משמיה דרבה בר מרי בא וראה

תורה אור

(ה) אמר ר' יוחנן גדולה תשובה שדוחה את לא תעשה שבתורה שנאמר לאמר הן ושלח איש את אשתו והלכה מאתו והיתה לאיש אחר הישוב אליה עוד הלא חנוף תחנף הארץ ההיא ואת זנית רעים רבים ושוב אלי נאם ה". א"ר יונתן גדולה תשובה (*שמקבלת) את הגאולה שנאמר ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב מה טעם ובא לציון גואל משום רשבי פשע ביעקב. אמר ריש לקיש גדולה תשובה שזדונות נעשות לו כשגגות שנאמר שובה ישראל עד ה' אלהיך כי כשלת בעונך הא עון מזיד הוא וקא קרי ליה מכשול איני והאמר ריש לקיש גדולה תשובה שזדונות נעשות לו כזכיות שנאמר ובשוב רשע מרשעתו ועשה משפט וצדקה עליהם חיה יחיה לא קשיא כאן מאהבה כאן מיראה אמר ר' שמואל בר נחמני אמר ר' יונתן גדולה תשובה שמארכת ושנותיו של אדם שנאמר ובשוב רשע מרשעתו חוו יחיה אמר ר' יצחק אמרי במערבא משמיה דרבה בר מרי בא וראה

(ל) אמר ר' יוחנן הכי גרס בספרי משה אמר יכתב סורחני שמאמר יען לא האמנתם בי. בכל מקום שנכתב מיתתו שם נכתב סרחונו. אלמלא ניחא למכתביה זמנין טובא: לשתי נשים. אלוקות: לחתן קלקלה. זנתה והמרו בה למלקות כך דור המדבר מתו במדבר שהמיתו למרגלים (*משה) מת במדבר על שמעו לא המורים לאמר יכתב סורחני שלא יאמרו לא לי קלקלתי כמותם: פני שביעית. תחיים שלא ביטלו כל ארבן ורחמנא אמר "והיתה שבת הארץ לכם לאכלה" (ויקרא כה) לאכלה ולא להפסד: מפרסמין את החנפין. שהן רשעים ומרלין שפיטעלמן כלדיקים שם יש מכיר במעשיו מעוה לפרסמו מפני חילול השם שבכי אדם נלדין ממעשיו שסבורין עליו שהוא לדיק ועוד כשבא עליו פורענות כבי אדם אומרים מה הועיל לו זכותו: שנאמר ובשוב לדיק מלדקו. סיפיה דקרא ונתתי מכשול לפניו לאי ממליא לידו חטא מעצמו: שמתלמין. רשעים וידעו לא מעצמו: שלא רשעים סופה תקלה. מתוך שלותם הם יושבין ומהרהרין בעבירות: והרשות. הרבנות: מקברת בעליה. שנאמר (שמות ה) ויאמר יוסף תחילה ואח"כ כל אחיו* ונלוחי שהבא יציאה. ממנה בלא חטא כביאה: בפיק לדיגא. להיות דן דין: בלבו

(ל) [ביקום ובמ"ש אות שבביאה] *[illegible]

[ל"ל הוא]

[פוסט יג:]

[ל"ל הוא]

שלא כמדת הקדוש ברוך הוא מדת בשר ודם: מדת בשר ודם מקניט את חבירו (ג) (בדברים) ספק מתפיים הימנו ספק אין מתפיים הימנו וא"ת מתפיים הימנו ספק מתפיים (ד) בדברים ספק אין מתפיים בדברים אבל °הקב"ה אדם עובר עבירה בסתר, מתפיים ממנו בדברים שנאמר °קחו עמכם דברים ושובו אל ה" ולא עוד אלא שמחזיק לו טובה שנאמר °וקח טוב" ולא עוד אלא שמעלה עליו הכתוב כאילו הקריב פרים שנאמר °ונשלמה פרים שפתינו" שמא תאמר פרי חובה ת"ל °ארפא משובתם אוהבם נדבה תניא *היה ר"מ אומר גדולה תשובה שבשביל °יחיד שעשה תשובה מוחלין (ה) לכל העולם כולו שנא" °ארפא משובתם אוהבם נדבה כי שב אפי ממנו מהם לא נאמר אלא ממנו *היכי דמי בעל תשובה? אמר רב יהודה *כגון שבאת לידו דבר עבירה פעם ראשונה ושניה (ו) (ונ"ל) היימנה, מרוי רב יהודה באותה אשה ובאותו פרק ובאותו מקום. א"ר יהודה: רב-רמי: בחיב °אשרי נשוי פשע כסוי חטאה" ובחיב °מכסה פשעיו לא יצליח"? לא קשיא הא בחטא הא בחטא שאינו מפורסם רב זוטרא בר טוביה אמר רב נחמן באן בעבירות שבין אדם לחבירו באן בעבירות שבין אדם למקום תניא ר' יוסי בר יהודה אומר אדם °עובר עבירה פעם ראשונה מוחלין לו, שניה מוחלין לו, שלישית מוחלין לו, רביעית אין מוחלין לו שנאמר °כה אמר ה' על שלשה פשעי ישראל, ועל ארבעה לא אשיבנו (*ונאמר) °הן כל אלה יפעל אל פעמים שלש עם גבר" מאי ואומר? וכי תימא הני מילי בציבור אבל ביחיד לא ת"ש °הן כל אלה יפעל אל פעמים שלש עם גבר" (*מכאן ואילך אין מוחלין לו שנאמר על שלשה פשעי ישראל ועל ארבעה לא אשיבנו) ת"ר (ז) *עבירות שהתורה עליהן יוה"כ זה לא יתודה עליהן יום הכפורים אחר, ואם שנה בהן צריך להתודות-יוה"כ אחר, ואם לא שנה בהן וחזר והתודה עליהן עליו הכתוב אומר °כבלב שב על (ח) קיאו כסיל שונה באולתו" *רבי אליעזר בן יעקב אומר °כ"ש שהוא משובח שנאמר °כי פשעי אני אדע וחטאתי נגדי תמיד" אלא מה אני מקיים °כבלב שב על קיאו" וגו' כדרב הונא-דאמר רב הונא כיון *שעבר אדם עבירה ושנה בה (הותרה לו, הותרה לו סלקא דעתך אלא אימא) נעשית לו כהיתר *צריך לפרוט את החטא שנאמר °אנא חטא העם הזה חטאה גדולה ויעשו להם אלהי זהב" דברי ר' יהודה בן בבא, רבי עקיבא אומר (ז) °אשרי נשוי פשע כסוי חטאה" אלא מהו שאמר משה "ויעשו להם אלהי זהב" כדר' ינאי-דאמר ר' ינאי *אמר משה לפני הקדוש ברוך הוא רבש"ע כסף וזהב שהרבית להם לישראל עד שאמרו די, גרם להם שיעשו אלהי זהב. שני פרנסים טובים עמדו להם לישראל משה ודוד משה אמר יכתב סורחני שנאמר °יען לא האמנתם בי להקדישני" דוד אמר *אל יכתב סורחני שנאמר "אשרי נשוי פשע כסוי חטאה" משל דמשה ודוד למה הדבר דומה-לשתי נשים שלקו בבית דין, ארת קלקלה ואחת אכלה פני שביעית אמרה להן אותה שאכלה פני שביעית בבקשה מכם הודיעו על מה היא *לוקה שלא יאמרו על מה שזו לוקה זו לוקה, הביאו פני שביעית ותלו בצוארה והיו מבריזין לפניה ואומרין "על עסקי שביעית היא לוקה" *מפרסמין את הרגפין מפני חילול השם שנאמר °ובשוב צדיק מצדקו ועשה עול ונתתי מכשול לפניו" תשובת המוחלטין מעכבת הפורענות ואע"פ שנתתם עליו גזר דין של פורענות שלוח רשעים סופה תקלה והרשות מקברת את בעליה, ערום נכנס לה וערום יצא ממנה ולואי שתהא יציאה כביאה *רב כי הוה נפיק למידן דינא אמר הכי: בצבו נפשיה לקטלא נפיק וצבו ביתיה לית הוא עביד וריקן לביתיה אויל ולואי שתהא ביאה (ח) כיציאה **רבא כי הוה נפיק לדינא אמר הכי בצבו

(ה) נמ' יחיד שעשה תשובה מוחלין לכל השנה. פרש"י משלמו במאמר חיקור דין מ"ל פ"ד מתב פירוש חלקם בבריח סלגה לגיות עדכים זה לזה מה שמתחל בזמנו עכ"ל:

(ו) [ל"ל הוא]

(ז) [פוסקת פ"ד]

(ח) [ל"ל הוא]

(ט) [פוסקת פ"ד]

(י) [פוסקת פ"ד]

(כ) [מקדמין]

(ל) [פוסקת פ"ד]

(מ) [פוסקת פ"ד]

(נ) [פוסקת פ"ד]

(ס) [מקדמין]

(ע) [פוסקת פ"ד]

(פ) [מקדמין]

(צ) [פוסקת פ"ד]

(ק) [מקדמין]

(ר) [פוסקת פ"ד]

(ש) [מקדמין]

(ת) [פוסקת פ"ד]

(א) [מקדמין]

(ב) [מקדמין]

(ג) [מקדמין]

(ד) [מקדמין]

(ה) [מקדמין]

(ו) [מקדמין]

(ז) [מקדמין]

(ח) [מקדמין]

(ט) [מקדמין]

(י) [מקדמין]

(כא) [מקדמין]

(כב) [מקדמין]

(כג) [מקדמין]

(כד) [מקדמין]

(כה) [מקדמין]

(כו) [מקדמין]

(כז) [מקדמין]

(כח) [מקדמין]

(כט) [מקדמין]

(ל) [מקדמין]

(לא) [מקדמין]

(לב) [מקדמין]

(לג) [מקדמין]

(לד) [מקדמין]

(לה) [מקדמין]

(לו) [מקדמין]

(לז) [מקדמין]

(לח) [מקדמין]

(לט) [מקדמין]

(מ) [מקדמין]

(מא) [מקדמין]

(מב) [מקדמין]

(מג) [מקדמין]

(מד) [מקדמין]

(מה) [מקדמין]

(מו) [מקדמין]

(מז) [מקדמין]

(מח) [מקדמין]

(מט) [מקדמין]

(נ) [מקדמין]

(נא) [מקדמין]

(נב) [מקדמין]

(נג) [מקדמין]

(נד) [מקדמין]

(נה) [מקדמין]

(נו) [מקדמין]

(נז) [מקדמין]

(נח) [מקדמין]

(נט) [מקדמין]

(ס) [מקדמין]

(סא) [מקדמין]

(סב) [מקדמין]

(סג) [מקדמין]

(סד) [מקדמין]

(סה) [מקדמין]

(סו) [מקדמין]

(סז) [מקדמין]

(סח) [מקדמין]

(סט) [מקדמין]

(ע) [מקדמין]

(עא) [מקדמין]

(עב) [מקדמין]

(עג) [מקדמין]

(עד) [מקדמין]

(עה) [מקדמין]

(עו) [מקדמין]

(עז) [מקדמין]

(עח) [מקדמין]

(עט) [מקדמין]

(פ) [מקדמין]

(פא) [מקדמין]

(פב) [מקדמין]

(פג) [מקדמין]

(פד) [מקדמין]

(פה) [מקדמין]

(פו) [מקדמין]

(פז) [מקדמין]

(פח) [מקדמין]

(פט) [מקדמין]

(צ) [מקדמין]

(צא) [מקדמין]

(צב) [מקדמין]

(צג) [מקדמין]

(צד) [מקדמין]

(צה) [מקדמין]

(צו) [מקדמין]

(צז) [מקדמין]

(צח) [מקדמין]

(צט) [מקדמין]

(ק) [מקדמין]

(קא) [מקדמין]

(קב) [מקדמין]

(קג) [מקדמין]

(קד) [מקדמין]

(קה) [מקדמין]

(קו) [מקדמין]

(קז) [מקדמין]

(קח) [מקדמין]

(קט) [מקדמין]

(ר) [מקדמין]

(רא) [מקדמין]

(רב) [מקדמין]

(רג) [מקדמין]

(רד) [מקדמין]

(רה) [מקדמין]

(רו) [מקדמין]

(רז) [מקדמין]

(רח) [מקדמין]

(רט) [מקדמין]

(ש) [מקדמין]

(שא) [מקדמין]

(שב) [מקדמין]

(שג) [מקדמין]

(שד) [מקדמין]

(שה) [מקדמין]

(שו) [מקדמין]

(שז) [מקדמין]

(שח) [מקדמין]

(שט) [מקדמין]

(ת) [מקדמין]

(תא) [מקדמין]

(תב) [מקדמין]

(תג) [מקדמין]

(תד) [מקדמין]

(תה) [מקדמין]

(תו) [מקדמין]

(תז) [מקדמין]

(תח) [מקדמין]

(תט) [מקדמין]

תוספות ישנים

תוספות ישנים